

FASIT TIL SPRÅKRIKENE 5. TRINN

Kapittel 1

Oppg. 1: å løpe – å springe, trist – sørgelig, frossen – kald, et fat – en tallerken. **Oppg. 2:** a støye, skramle, b spasere, vandre, c tralle, nynne, d hikste, sutre. **Oppg. 5:** a ordentlig, b forferdelig, c godt, d skikkelig, e helt, f magen. **Oppg. 7:** natt – dag, søt – sur, sulten – mett, bråkete – stille, gutt – jente. **Oppg. 8:** a treig, sein, b feig, pinglete, c bløt, myk, d kjedelig, uinteressant. **Oppg. 12:** a plukke opp, b gulvet, c bygge, d mye, e forskjellig, f mange. **Oppg. 13:** stoler – noe vi sitter på/når vi tror på noen, tre – et tall/noe som har greiner og stamme, få – det motsatte av å gi/ikke mange.

Kapittel 2

Oppg. 1: dagbok, gullfisk, Habib, katt, datamaskin. **Oppg. 2:** Sondre, mobilen, Iselin, datamaskin, kåpe. **Oppg. 3:** egenavn: Florida, Habib, Erle, Krokkleiva, Øystein, Syria, fellesavn: gutt, hund, jente, blyant, gate, tran, hai. **Oppg. 6:** en hatt/hatten/hatter/hattene, ei kåpe/kåpa/kåper/kåpene, et smykke/smykket/smykker/smykkene. **Oppg. 7:** a hus/husene, b gullfisker/gullfiskene, c venn/venner, d film/filmer. **Oppg. 8:** a en hund – hunden – hunder – hundene, b ei jente – jenta – jenter – jentene, c et hus – huset – hus – husa/husene, d en hemmelighet – hemmeligheten – hemmeligheter – hemmelighetene, e ei dagbok – dagboka, dagbøker – dagbøkene, f et vennskap – vennskapet – vennskap – vennskapa/vennskapene. **Oppg. 9:** a jakker – jakkene, b klokker – klokken, c gitarer – gitarene, d hunder – hundene, e hus – husa/husene, f vindu – vindua/vinduene. **Oppg. 10:** a maskin – maskinen, b venn – vennen, c mann – mannen, d bonde – bonden, e fjell – fjellet, f dør – døra. **Oppg. 11:** a edderkoppen, b spannet, c gardina, d eplet, e agurken, f mandarinen. **Oppg. 12:** a traktor, b melding, c spill, d sky, e snømann, f blad. **Oppg. 14:** a og b blokker – ubestemt form flertall, området – bestemt form entall, høyblokkene – bestemt form flertall, etasjer – ubestemt form flertall, hus – ubestemt form flertall, nærheten – bestemt form entall, blokker – ubestemt form flertall, rekkjehus – ubestemt form flertall, etasje – ubestemt form entall, sjøen – bestemt form entall, utsikten – bestemt form entall, hjørneleilighet – ubestemt form entall, siden – bestemt form entall, gangveien – bestemt form entall, leikeparken – bestemt form entall, senteret – bestemt form entall.

Nynorsk: **Oppg. 6:** ein hatt/hatten/hattar/hattane, ei kåpe/kåpa/kåper/kåpene, eit smykke/smykket/smykke, smykka. **Oppg. 7:** a hus/husa, b gullfisk/gullfiskane, c venn/venner, d film/filmar. **Oppg. 8:** a ein hund – hunden – hundar – hundane, b ei jente – jenta – jenter – jentene, c eit hus – huset – hus – husa, d ein løyndom – løyndomen/løyndommen – løyndomar/løyndommar – løyndomane/løyndomane, e ei dagbok – dagboka – dagbøker – dagbøkene, f eit vennskap – vennskapet – vennskap – vennskapa. **Oppg. 10:** a bok – boka, b venn – vennen, c mann – mannen, d bonde – bonden, e fjell – fjellet, f dør – døra. **Oppg. 11:** a edderkoppen, b spannet, c gardina, d eplet, e agurken, f mandarinen. **Oppg. 12:** a traktor, b melding, c spel, d sky, e snømann, f blad. **Oppg. 14:** a og b blokker – ubestemt form fleirtal, området – bestemt form eintal, høgblokkene – bestemt form fleirtal, etasjar – ubestemt form fleirtal, hus – ubestemt form fleirtal, nærleiken – bestemt form eintal, blokker – ubestemt form

fleirtal, rekkjehus – ubestemt form fleirtal, etasje – ubestemt form eintal, utsikten – bestemt form eintal, hjørneleilighet – ubestemt form eintal, sida – bestemt form eintal, sjøen – bestemt form eintal, gangvegen – bestemt form eintal, leikeparken – bestemt form eintal, senteret – bestemt form eintal.

Kapittel 3

Oppg. 1: a ny, b sur, c grønn, d sinte, e rare, f blide. **Oppg. 2:** a blå, stor, b stor, sterk, c sleip, glatt, d pen, jålete, e smal, tynn. **Oppg. 5:** a fornemme, fine, b sulten, sinna, c store, dårlig. **Oppg. 6:** kosete, kjælen, rund, søt, glatt, bløt. **Oppg. 7:** a høyere, høyest, b søtere, søtest, c raskere, raskest, d sint, sintest, e slemme, slemmere. **Oppg. 9:**

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
bratt	brattere	brattest
sprø	sprøere	sprøest
grønn	grønnere	grønnest
tøff	tøffere	tøffest
spiss	spissere	spissest

Oppg. 10:

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
rund	rundere	rundest
gul	gulere	gulest
gal	galere	galest
ny	nyere	nyest
seig	seigere	seigest

Oppg. 12: a lur = positiv, lur – lurere – lurest, b skarpere = komparativ, skarp – skarpere – skarpest, c raskest = superlativ, rask – raskere – raskest, d høyere = komparativ, høy – høyere – høyest, e rik = positiv, rik – rikere – rikest, f penest = superlativ, pen – penere – penest.

Oppg. 13:

POSITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
interessant	mer interessant	mest interessant
imponerende	mer imponerende	mest imponerende
intelligent	mer intelligent	mest intelligent

Oppg. 14: a mest imponerende, b interessant, c mest imponerende, mer imponerende, d mer intelligent.

Kapittel 4

Oppg. 1:

ENKEL KONSONANT	DOBBEL KONSONANT
løken	løyken
supe	suppe
kløke	klokke
nise	nisse

Oppg. 3: a dobbel konsonant, b enkel konsonant. **Oppg. 4:** a hylle, b ull, c gull, d kul. **Oppg. 5:** hatt, hus, kopp, pakke, sopp, sekk. **Oppg. 7:** a at, b for, c hos, d som. **Oppg. 8:** a menn, b skall, men, c skal, den, d når, når. **Oppg. 9:** lam, slem, klem, tom, bom. **Oppg. 10:** kom, tomme, dam, dammen, dum, klamme.

Nynorsk: **Oppg. 8:** a menn, b vill, men, c vil, den, d når, når.

Kapittel 5

Oppg. 1: a gråte, skratte, tygge, finne. **Oppg. 2:** spist, bestod, smakte, gikk, høre, fortelle, sa. **Oppg. 3:** lager, koker, liker, leker, vasker. **Oppg. 4:** laget, kokte, likte, lekte, vasket/vaska. **Oppg. 5:** har lagd/laga/laget, har kokt, har likt, har lekt, har vaska/vasket. **Oppg. 6**

INFINITIV	PRESENS	PRETERITUM	PERFEKTUM
å skrive	hopper	trente	har lært
å spille	glor	sov	har jukset
å snorke	stjeler	reiste	har lest

Oppg. 7: a tulla/tullet, b het, c kjørte, d forelsket/forelska. **Oppg. 8:** a får, b blir, c er, d møter. **Oppg. 9:** a har rømt, b har laget/laga, c har funnet, d har laget/laga. **Oppg. 10:**

INFINITIV	PRESENS	PRETERITUM	PERFEKTUM
å spille	spiller	spilte	har spilt
å spise	spiser	spiste	har spist
å tenke	tenker	tenkte	har tenkt
å lese	leser	leste	har lest
å skrive	skriver	skrev	har skrevet
å trampe	tramper	trampet	har trampet
å gå	går	gikk	har gått

Oppg. 11: a å løpe, b løper, c løp, d har løpt. **Oppg. 12:** forsover, rekker, dytter, styrter. **Oppg. 13:** hoppa, traff, snubla, falt, landet, smalt, skrapa.

Nynorsk: **Oppg. 2:** ete, bestod, smakte, gjekk, høyre, fortelje, sa. **Oppg. 3:** lagar, koker/kokar, liker/likar, leiker/leikar, vaskar. **Oppg. 4:** laga, kokte/koka, likte/likar, leikte/leika, vaska. **Oppg. 5:** har laga, har kokt/koka, har likt/likar, har leika/leikt, har vaska. **Oppg. 7:** a tulla, b heitte/het, c køyrde, d forelska. **Oppg. 9:** a har rømt, b har laga, c har funne, har laga. **Oppg. 10:**

INFINITIV	PRESENS	PRETERITUM	PERFEKTUM
å spele	speler/spelar	spelte/spela	har spelt/spela
å ete	et	åt	har ete
å tenkje	tenkjer	tenkte	har tenkt
å lese	les	las	har lese
å skrive	skriv	skreiv	har skrive
å trampe	trampar	trampa	har trampa
å gå	går	gjekk	har gått

Oppg. 11: a å springe, b spring, c sprang, d har sprunget.

Kapittel 6

Oppg. 1: og, eller, men. **Oppg. 2:** a gull, b Kari, c tøys. **Oppg. 3:** a Lisa gikk til skolen, og hun møtte mange venner. b Trollet bor under brua, og det liker å spise fisk. c Epler vokser på trær, og plommer vokser på trær. **Oppg. 4:** a Sola står opp i øst og går ned i vest. b Appelsiner smaker godt, og er sunt. c Tyven stjeler gull og stikker av fra politiet. **Oppg. 6:** a Fredrik bråker, men Liv er stille. b Kari er syk, men Gunnar er frisk. c Guro synger vakkert, men Nina synger falskt. d Hans er våken, men Anita har sovnet. e Amir kan svømme, men Sverre kan ikke svømme. **Oppg. 8:** a Jeg vil gå i fjellet eller bade i sjøen. b Anton skal kjøpe sjokolade eller drops. c Er fjellreven hvit eller brun om sommeren? d Har krokodiller skarpe tenner eller melketenner? e Er Shamira våt eller tørr på beina? **Oppg. 9:** a Sam bruker lue, for det er kaldt. b Siri lager middag, for hun er sulten. c Mari hopper tau, for det er øy. d Gunnar øver på gitaren, for han vil bli

flink til å spille. **Oppg. 11:** Marsvin er bare et søtt og koselig kjæledyr, tenker du kanskje? Niks og nei. Bor du i Peru og helst høyt oppe i Andesfjellene, så slikker du deg rundt munnen med tanke på helstekt marsvin til middag. Hund er også populær mat i store deler av verden. Mest i Asia. **Men** verken du eller jeg synes at hunden vår er passende på midt-dagsbordet. **Men** slik er det altså ikke alle steder. **Oppg. 12:** og, så, for, og, men, eller, så, men, og.

Kapittel 7

Oppg. 2: a punktum, b utropstegn, c spørsmålstegn, d utropstegn, e spørsmålstegn. **Oppg. 3:** (forslag til løsning) Hei Tone! Har du det bra? Vi er på ferie på Island. Det er veldig gøy her! Mamma, Karl og jeg har ridd på islandshester. De var kjempefine! Mamma syntes det var litt skummelt, men jeg syntes bare det var morsomt. Hesten jeg red på, var hvit og svart. I morgen skal vi bade. Det gleder jeg meg til! Håper du har det fint! Mange klemmer fra Frida. **Oppg. 5:** a Tina vil dra på tur, men hun må vente til sommerferien. b Siden Oscar synger falskt, får han ikke være med i koret. c Lotta ønsker seg hund, for hun er så glad i dyr. **Oppg. 7:** a På gården bor det sauer, griser, hester og kaniner, b Mange barn liker å spille fotball, håndball eller basketball, c Liker du best å danse, synge eller spille teater? d Olai kan spille cello, piano, gitar og fiolin. **Oppg. 9:** a Hvordan bor du? – Jeg bor i en liten leilighet i fjerde etasje i en grå murbygning. Inne i leiligheten er det mange farger. Sofaen er lilla, rød og brun. Gardinene er brune og hvite. b Hva heter din absolutte favorittbok? Bøkene om Malena Evensen. Malena krangler mye med moren sin og roter det mye til for seg selv. Den handler om både krangling og kjærlighet. Hovedpersonen er eldre enn meg, men jeg kjenner meg igjen i mye. c Hva liker du til middag? Ovnsmakte grønnsaker er noe av det beste du kan servere. Enten som en egen rett med rømm dressing til, eller som tilbehør til både kjøtt, fugl og fisk. **Oppg. 10:** når, hvor, hvorfor, hvordan, hvilken, hva, hvem.

Nynorsk: **Oppg. 10:** når, kvar, kvifor, korleis, kor, kva, kven.

Kapittel 8

Oppg. 6:

SVARORD	LYDORD	UTROPSORD	HILSEORD
ja	knitre	hurra	heia
jo	krasj	æsj	hallo
nei	knas	nam	adjø
		sukk	

Oppg. 7:

INTERJEKSJON	ANDRE ORD	ORDKLASSE
pip	tau	substantiv
au	nydelig	adjektiv
dunk	rotte	substantiv
nei	over	preposisjon
svosj	blåse	verb
heisann		
pling-plong		